

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування**

НЕПОЧАТИХ АННА ЄВГЕНІВНА

**БЮДЖЕТНІ ПРОГРАМИ ЯК МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕФОРМ
ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(НА ПРИКЛАДІ УПРАВЛІННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ)**

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

АВТОРЕФЕРАТ

магістерської роботи на здобуття наукового ступеня
магістра публічного управління

Миколаїв – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми визначається тим, що Реформування багатьох сфер народного господарства є беззаперечною та нагальною потребою для України. Активізація реформ відбувається за різними напрямками, але якщо у виробничому секторі (добувна, переробна промисловість, сільське господарство) деякі позитивні зрушення досягаються за рахунок підприємницької діяльності великого бізнесу, у торгівлі спрацьовують об'єктивні споживчі закони, і це теж дає певні результати, то ситуація у житлово-комунальному господарстві, де ринкові умови обмежені, великий бізнес незацікавлений вкладати кошти у збиткову сферу, все значно складніше. З іншого боку, житлово-комунальне господарство є надзвичайно важливим об'єктом з позицій соціального значення, оскільки створює вкрай необхідний продукт життєдіяльності всього населення країни. І якщо очікуване підвищення якості послуг ЖКГ не відбувається, то хвиля негативного впливу охоплює всі складові національної системи: економіку, екологію, здоров'я, культуру тощо. Отже, реформи в ЖКГ необхідно проводити невідкладно, масштабно і в постійному режимі змін, а краще і на випередження.

Актуальність теми дослідження підсилюється і тим, що діюча система планування й розподілу бюджетних коштів не відповідає вимогам сучасності, розпорядники коштів не здатні аргументувати власну потребу в асигнуваннях з позиції ефективності, що ускладнює установлення доцільності використання фінансових ресурсів.

З метою підвищення ефективності використання бюджетних коштів у нашій державі задекларовано поступову відмову від постатейного фінансування та перехід до використання програмно-цільового методу бюджетування на всіх рівнях бюджетної системи. Програмно-цільовий метод (ПЦМ) у бюджетному процесі слід розуміти як систему управління бюджетними коштами в середньостроковій перспективі для розробки й виконання бюджетних програм, орієнтованих на кінцевий результат.

В Україні перші елементи програмного бюджетування з'явилися ще 1998 року, програмну класифікацію видатків бюджету запроваджено Бюджетним кодексом 2001 року, а вже 2002 року урядом було ухвалено Концепцію застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі. Відтоді спрямування видатків бюджету на окремі потреби відбувається за бюджетними програмами. Зокрема, закон про державний бюджет на 2019 рік передбачає фінансування понад 550 бюджетних програм. Та незважаючи на тривалу історію застосування, ефективність цього методу в Україні є невисокою. Про це йдеться у Стратегії управління державними фінансами на 2017-2020 роки: «програмно-цільовий метод використовується лише формально; результати програмно-цільового методу не використовуються під час прийняття управлінських рішень. Дієвий контроль за результативністю виконання бюджетних програм відсутній».

Науковці та практики сходяться у думці, що і «сьогодні до бюджетних програм ставляться як до формального документу, потрібного для отримання фінансування, а не як до інструменту, який визначає шляхи досягнення цілі політики та дає змогу проаналізувати ефективність цієї політики».

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. У різні періоди в дослідження наукової проблематики й розроблення основ поступального розвитку ЖКГ зробили свій внесок відомі вчені: О. Абакуменко, Л. Гаватюк, О. Димченко, Л. Мекшун, О. Коцюрба. Питання управління розвитком вивчали О. Максименко, Т. Качала, О. Череп, О. Тищенко, Д. Свіркін, І. Пивавар. Наукові напрацювання з питань реалізації загальнодержавних та обласних програм розвитку опубліковано у працях В. Луканова, Ю. Костіна,

В. Куліченко.

Значний внесок у розробку теоретичних і практичних питань розвитку й удосконалення бюджетного планування здійснили українські науковці, серед яких насамперед варто згадати таких, як М. Бліхар, К. Бліщук, З. Варналій, В. Гордієнко, М. Кульчицький, Л. Леваєва, В. Макогон, Т. Санкус, І. Чугунов, С. Шаповал.

У публікаціях зазначених науковців досить ґрунтовно розглянуто теоретичні й практичні аспекти реформування ЖКГ та бюджетного планування як одного з механізмів реалізації реформ. Але час висуває нові вимоги і потребує сучасного дослідження щодо розгляду бюджетних програм як механізму реалізації реформування ЖКГ.

Ці обставини зумовили необхідність проведення даного дослідження, спрямованого на пошук шляхів покращення практики застосування бюджетних програм на регіональному рівні.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає в узагальненні практик реалізації загальнодержавних та обласних бюджетних програм як елемента програмно-цільового методу бюджетування в умовах реформування житлово-комунального господарства України.

Завдання дослідження:

- з'ясувати сутність та зміст реформування житлово-комунального господарства України в сучасних умовах;
- дослідити світові практики застосування програмно-цільового методу бюджетування у реалізації структурних реформ;
- проаналізувати нормативно-законодавче забезпечення програмно-цільового методу у бюджетному процесі України;
- розглянути бюджетні програми як механізм реалізації реформ житлово-комунального господарства;
- узагальнити практики реалізації бюджетних програм УЖКГ Миколаївської ОДА;
- запропонувати шляхи покращення практики застосування бюджетних програм на регіональному рівні.

Об'єкт дослідження – теоретико-організаційні аспекти реформування житлово-комунального господарства України.

Предмет дослідження – бюджетні програми як механізм реалізації реформ житлово-комунального господарства.

Методи дослідження: а) загальнонаукові методи – індукція, дедукція, синтез, конкретизація; б) емпіричні методи дослідження – аналіз документів, зокрема аналіз нормативно-законодавчих документів, наукової літератури, матеріалів досліджень та аналітичних документів, аналіз планово-фінансової документації, звітів, статистичних даних, моніторинг виконання бюджетних програм.

Наукова новизна полягає в тому, що в ході роботи було узагальнено практики реалізації бюджетних програм УЖКГ Миколаївської ОДА та запропоновано шляхи покращення цих практик на регіональному рівні.

Практичне значення роботи полягає у проведенні моніторингу виконання бюджетних програм, а також аналізу фінансової документації та звітної документації, відкритих джерел інформації щодо прийняття, реалізації, змін та доповнень до програм з метою з'ясування проблемних питань та можливістю виправлення ситуації. Окремі

розділи роботи можуть бути використані при підготовці і проведенні лекційних та семінарських занять для студентів спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Структура магістерської роботи обумовлена метою, завданнями і логікою дослідження і складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку літератури. До тексту додано список використаних джерел (129 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 146 сторінок, з яких обсяг основного тексту – 108 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету та основні завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, висвітлено наукову новизну і практичне значення виконаної роботи. Наведено результати апробації основних положень та особистий внесок автора дослідження.

У **першому розділі** *«Теоретико-організаційні аспекти реформування житлово-комунального господарства»* охарактеризовано проблематику реформування житлово-комунального господарства України, світовий досвід та застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі в Україні.

Підрозділ 1.1. «Сутність та зміст реформування житлово-комунального господарства України в сучасних умовах» висвітлює причини, що призвели до кризового стану у галузі житлово-комунального господарства та напрямки, в яких відбувається реформування галузі.

Зазначено, що накопичення і не вирішення проблемних питань у галузі житлово-комунального господарства призвели до її кризового стану. Серед проблем визначено такі, як недосконалість порядку формування тарифів, непрозорість формування цін/тарифів за послуги та поточної діяльності підприємств ЖКГ; слабка керованість, неконтрольованість, низька якість роботи підприємств житлово-комунальної галузі та послуг, що ними надаються; зношеність основних фондів галузі, застарілість технологій і як наслідок значні витрати (води, теплової енергії тощо) та низьку енергоефективність; невідповідність наявних інфраструктурних потужностей зростаючим вимогам та потребам; високий рівень монополізації сфери надання житлово-комунальних послуг та слабкий розвиток конкуренції у цьому секторі; недосконалість нормативно-правового регулювання діяльності галузі, насамперед у сфері диверсифікації постачальників послуг; незавершеність приватизації житлового фонду у частині асоціювання власників житла у багатоквартирних будинках в об'єднання співвласників (ОСББ).

Реформування ЖКГ здійснюється урядом у наступних напрямках: розвиток державного регулювання діяльності природних монополій на ринку комунальних послуг; формування державної житлової політики; удосконалення системи фінансування житлово-комунального господарства, оплати житла і комунальних послуг та системи соціального захисту населення, здійснення ефективної тарифної політики; демонополізація житлово-комунального господарства, розвиток конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг; створення розвинутого конкурентного середовища на ринку обслуговування житла, у тому числі впровадження комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду із залученням інвесторів-забудовників на конкурсних засадах; підвищення ефективності використання енергоносіїв та інших ресурсів, радикального зниження енергоемності

виробництва, підвищення енергоефективності будинків, створення стимулів та умов для переходу економіки на раціональне використання та економне витрачання енергоресурсів; вдосконалення організаційних структур управління в сфері ЖКГ; технічне переоснащення житлово-комунального господарства, наближення до вимог Європейського Союзу показників використання енергетичних і матеріальних ресурсів на виробництво житлово-комунальних послуг.

Зазначено, що для впровадження реформ оновлено нормативно-законодавчу базу, а основною подією стало набуття чинності 01.05.2019 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

У підрозділі 1.2. «*Практики застосування програмно-цільового методу бюджетування у реалізації структурних реформ (світовий досвід)*» розглянуто історію виникнення та трансформації програмно-цільового методу у таких країнах, як США, Австралія, Велика Британія, Нова Зеландія. Виконаний аналіз застосування програмно-цільового методу доводить його ефективність, результатом якої є підвищення рівня досягнення цілей політики, якості надання бюджетних послуг та витрачання бюджетних коштів на результат. Застосування цього методу бюджетування в Україні потребує доопрацювання в частині застосування середньострокового бюджетного планування та ефективного управління державними фінансами.

У підрозділі 1.3. «*Нормативно-законодавче забезпечення програмно-цільового методу у бюджетному процесі України*» висвітлено законодавчі підстави для застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі в Україні.

Запровадження програмно-цільового методу в бюджетний процес в Україні відбулось з прийняттям Бюджетного кодексу України в 2001 році. Мета запровадження програмно-цільового методу визначена розпорядженням Кабінету міністрів України від 14.09.2002 року № 538-р «Про схвалення концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі» і полягає у «встановленні безпосереднього зв'язку між виділенням бюджетних коштів та результатами їх використання». Також у підрозділі виконано огляд інших актів законодавства.

За підсумками розділу зроблено висновок: реформування житлово-комунального господарства є однією з найактуальніших проблем, оскільки стосується інтересів як населення, так і всього народного господарств України. Реформування ЖКГ – це формування нових організаційно-правових форм, зміна економічних відносин, перетворення законодавчої та нормативної бази, технічне переоснащення та модернізація з метою підвищення ефективності та надійності його функціонування, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення і господарського комплексу в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів і національних стандартів.

В умовах реформування і обмежених ресурсів бюджету, застосування програмно-цільового методу забезпечує оптимальне використання фінансових ресурсів для досягнення максимальної ефективності і якості надання послуг державою.

Визначено, що перевагами застосування ПЦМ у бюджетному процесі є: встановлення системи планування та виконання бюджету орієнтовано не на утримання бюджетних установ, а на досягнення стратегічних цілей у найбільш ефективніший спосіб; забезпечення безпосереднього зв'язку між виділенням бюджетних коштів та результатами їх використання; забезпечення можливості відстежити ефективність і результативність використання бюджетних коштів шляхом врахування інформації, що міститься у

бюджетних запитах, паспортах бюджетних програм, звітах про їх виконання; наявність об'єктивної, прозорої інформації для прийняття виважених управлінських рішень.

У другому розділі «Бюджетні програми як механізм реалізації реформ житлово-комунального господарства (на прикладі управління житлово-комунального господарства Миколаївської ОДА)» розглянуто суть бюджетної програми, приклади реалізації та виконано оцінку ефективності.

У підрозділі 2.1. «Бюджетні програми як основний елемент програмно-цільового методу бюджетування» дано визначення бюджетної програми, її виконавців та завдань. Робота з формування бюджетних програм починається з аналізу напрямків діяльності установи та визначення головної мети діяльності. Практична робота передбачає також аналіз основних функцій установи та консолідацію їх у програми. Процес визначення програм продовжується визначенням завдань, які виконуватимуться в рамках кожної програми, визначенням засобів їх досягнення та показників, які допоможуть оцінити досягнення запланованих цілей та виконання завдань.

У підрозділі 2.2. «Практики реалізації бюджетних програм управління житлово-комунального господарства Миколаївської ОДА» розглянуто результати реалізації програм на прикладі реалізації програми «Питна вода Миколаївщини», «Поводження з твердими побутовими відходами на період до 2020 року», «Програми часткового відшкодування кредитів та реалізацію енергозберігаючих заходів у житловому фонді на 2016 – 2020 роки».

Реалізація програм дозволила УЖКГ Миколаївської ОДА досягти суттєвих результатів, виявила найбільш типові складнощі у підготовці та реалізації програм, допомогла спрогнозувати подальший план вирішення проблем ЖКГ на рівні області.

У підрозділі 2.3. «Аспекти здійснення оцінки ефективності бюджетних програм» показано, що оцінка ефективності бюджетних програм при виконанні державного та місцевих бюджетів має на меті визначення рівня ефективності та результативності бюджетної програми шляхом встановлення взаємозв'язку між досягнутими результатами та використаним обсягом бюджетних коштів; визначення ступеня досягнення запланованої мети, виконання завдань бюджетної програми шляхом аналізу виконання результативних показників; виявлення чинників, що перешкоджають виконанню бюджетних програм та досягненню запланованих результативних показників бюджетної програми; розробку пропозицій щодо підвищення ефективності використання бюджетних коштів; прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності використання бюджетних коштів.

До другого розділу зроблено висновок, в якому зазначено, що бюджетна програма - це «систематизований перелік заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети та завдань, виконання яких пропонує та здійснює розпорядник коштів відповідно до покладених на нього функцій». Реалізація програм із застосуванням програмно-цільового методу дозволяє досягти суттєвих результатів, виявити типові складнощі у підготовці та реалізації програми та допомогти спрогнозувати подальший план вирішення проблем.

У третьому розділі «Шляхи покращення практики застосування бюджетних програм на регіональному рівні» наведено аналіз виконання бюджетних програм управління житлово-комунального господарства Миколаївської ОДА та надано пропозиції щодо покращення практики реалізації бюджетних програм.

У підрозділі 3.1. «Результати моніторингу виконання бюджетних програм управління житлово-комунального господарства Миколаївської ОДА» розглянуто проблемні питання, які виникли в управлінні при реалізації бюджетних програм, фінансування яких виконувалось за рахунок коштів державного бюджету. Також у розділі наводиться моніторинг реалізації бюджетних програм, фінансування яких виконується за рахунок коштів обласного бюджету Миколаївської області, по яким управління є головним розпорядником бюджетних коштів.

У роботі з'ясовано, що на всіх стадіях реалізації бюджетних програм є необхідність у здійсненні контролю за реалізацією поставлених завдань. Також наведено шляхи вирішення проблемних питань.

У підрозділі 3.2. «Пропозиції щодо покращення практики реалізації бюджетних програм» висвітлено основні проблеми, які тягнуть за собою інші – це нестабільність фінансування (не вирішення питання погашення кредиторської заборгованості за бюджетними програмами минулих років) та дисципліна виконання зобов'язань учасників програм.

Запропоновано для запобігання виникнення кредиторської заборгованості передбачати реальні, обґрунтовані витрати на реалізацію бюджетних програм; досить ретельно та прозоро підходити до обрання учасників реалізації бюджетних програм; оперативно та зрозуміло висвітлювати досвід УЖКГ Миколаївської ОДА щодо реалізації бюджетних програм серед населення з метою їх залучення до реформування структури житлово-комунального господарства з точки зору отримувачів послуг; активно вивчати закордонний досвід застосування програмно-цільового методу у бюджетуванні та досвід реалізації бюджетних програм.

ВИСНОВКИ

Відповідно до визначених у магістерській роботі мети і завдань, досліджено практики реалізації загальнодержавних та обласних бюджетних програм як елемента програмно-цільового методу бюджетування в умовах реформування житлово-комунального господарства України.

За результатами виконаного дослідження зроблено такі висновки:

1. Реформування житлово-комунального господарства – це формування нових організаційно-правових форм, зміна економічних відносин, перетворення законодавчої та нормативної бази, технічне переоснащення та модернізація з метою підвищення ефективності та надійності його функціонування, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення і господарського комплексу в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів і національних стандартів.

2. Запровадження в Україні програмно-цільового методу (ПЦМ) почалося згідно «Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі» від 14.09.2002р. № 538 на рівні державного бюджету. На рівні місцевих бюджетів в Україні ПЦМ поетапно запроваджувався як експеримент і став обов'язковим до застосування із прийняттям Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» від 07.12.2017 № 2233-VIII.

3. До переваг застосування ПЦМ у бюджетному процесі відносять: встановлення системи планування та виконання бюджету орієнтовано не на утримання бюджетних

установ, а на досягнення стратегічних цілей у найбільш ефективніший спосіб; забезпечення безпосереднього зв'язку між виділенням бюджетних коштів та результатами їх використання; забезпечення можливості відстежити ефективність і результативність використання бюджетних коштів шляхом врахування інформації, що міститься у бюджетних запитах, паспортах бюджетних програм, звітах про їх виконання; наявність об'єктивної, прозорої інформації для прийняття виважених управлінських рішень.

4. ПЦМ має забезпечувати оптимальне використання обмежених ресурсів бюджету для досягнення максимальної ефективності і якості надання послуг державою. При цьому громадськості має бути доведено ефективність витрачання бюджетних коштів із зазначенням конкретних результатів. Показники результату діяльності головних розпорядників бюджетних коштів повинні відображати реальні соціально-економічні наслідки реалізації політики та ступінь досягнення стратегічних цілей держави у відповідній сфері. Подальше удосконалення системи результативних показників бюджетних програм має бути спрямовано на посилення їх орієнтованості на висвітлення обсягу і якості надання державних послуг та рівня задоволення їх отримувачів. Має бути забезпечена ефективна оцінка показників результативності з метою своєчасного прийняття управлінських рішень, спрямованих на коригування діяльності бюджетної установи для досягнення цілей.

5. З метою покращення практики реалізації бюджетних та обласних програм розроблено ряд пропозицій:

- для запобігання виникнення кредиторської заборгованості або принаймні її мінімізації пропонується передбачати реальні, обґрунтовані витрати на реалізацію бюджетних програм.

- у ході реалізації програм не змінювати правила та процедури, що можуть викликати фінансові проблеми і призвести до зупинення програм чи сплати судових витрат по незахищених статтях бюджету.

- досить ретельно та прозоро підходити до обрання учасників реалізації бюджетних програм.

- посилити роз'яснювальну роботу серед населення щодо необхідності та переваг реформування сфери ЖКГ в ринкових умовах.

- оперативно та зрозуміло висвітлювати досвід УЖКГ Миколаївської ОДА щодо реалізації бюджетних та обласних програм серед населення з метою їх залучення до реформування структури ЖКГ з точки зору отримувачів послуг.

- активно вивчати закордонний досвід застосування програмно-цільового методу у бюджетуванні та досвід реалізації бюджетних програм.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ

1. Непочатих, А.Є. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі: орієнтація на результат [Текст] / А.Є. Непочатих // Могилянські читання – 2019: Досвід та тенденції

розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти: XXI Всеукраїнська науково – методологічна конференція: тези доповідей «Публічне управління в Україні в умовах децентралізації влади та наближення її до європейських стандартів». – Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019.- С.

2. Непочатих, А.Є. Світовий досвід використання програмно-цільового методу у бюджетному плануванні [Текст]/ А.Є. Непочатих // // Лісабонський договір – 10 років після набуття чинності. Що змінилося у функціонуванні ЄС?: Науково-практична конференція : тези доп., Миколаїв, 2 грудня 2019 р. / ЧНУ ім. Петра Могили.- Миколаїв, 2019.- С. 296-298.

АНОТАЦІЯ

Непочатих А.Є. Бюджетні програми як механізм реалізації реформ житлово-комунального господарства України (на прикладі управління житлово-комунального господарства Миколаївської обласної державної адміністрації) – На правах рукопису.

Магістерська робота на здобуття освітнього ступеню «магістр». Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Миколаїв, 2019.

В магістерській роботі охарактеризовано сутність та зміст реформування житлово-комунального господарства.

Розкрито сутність програмно-цільового методу бюджетування, досліджено світові практики застосування програмно-цільового методу бюджетування у реалізації структурних реформ та проаналізовано нормативно-законодавче забезпечення програмно-цільового методу у бюджетному процесі України.

З'ясовано, що бюджетні програми, як механізм реалізації реформ житлово-комунального господарства, дозволять досягнути стратегічних цілей у найбільш ефективніший спосіб; забезпечують безпосередній зв'язок між виділеними бюджетними коштами та результатами їх використання; забезпечують можливість відстеження ефективності і результативності використання бюджетних коштів шляхом врахування інформації, що міститься у бюджетних запитах, паспортах бюджетних програм, звітах про їх виконання для прийняття виважених управлінських рішень.

На прикладі реалізації бюджетних програм управлінням житлово-комунального господарства Миколаївської обласної державної адміністрації висвітлено позитивний і негативний досвід реалізації бюджетних програм та надані пропозиції щодо покращення практики реалізації бюджетних програм.

Зроблено висновок, що реформування житлово-комунального господарства є однією з найактуальніших проблем, оскільки стосується інтересів як населення, так і всього народного господарства України. Використання програмно-цільового методу бюджетування забезпечить максимальну ефективність впровадження реформ в умовах обмежених ресурсів бюджету.

Ключові слова: програмно-цільовий метод бюджетування, бюджетна програма, паспорт бюджетної програми, реформування житлово-комунального господарства.

SUMMARY

Nepochatykh A.E. Budget Programs as a Mechanism for Reforming the Housing and Communal Services of Ukraine (On the Example of Housing and Communal Services Management of the Mykolayiv Regional State Administration) - Manuscript.

Graduate work for obtaining an educational degree «Master». Petro Mohyla Black Sea National University. – Mykolaiv, 2019.

The master's thesis describes the nature and content of housing and communal services reform.

The essence of program-targeting method of budgeting is revealed, the world practices of application of program-targeting method of budgeting in realization of structural reforms are investigated and the normative-legislative support of program-targeting method in the budgetary process of Ukraine is analyzed.

It has been found that budget programs, as a mechanism for implementing housing and utilities reforms, will help achieve the strategic goals in the most effective way; provide a direct link between the allocated budget funds and the results of their use; provide an opportunity to track the efficiency and effectiveness of the use of budget funds by taking into account the information contained in budget requests, passports of budget programs, reports on their implementation to make sound management decisions.

The example of implementation of budget programs by the department of housing and communal services of the Mykolayiv Oblast State Administration highlights the positive and negative experience of the implementation of budget programs and offers suggestions for improving the practice of implementation of budget programs.

It is concluded that housing and communal services reform is one of the most urgent problems as it concerns the interests of both the population and the entire national economy of Ukraine. The use of a budget-targeted budgeting method will maximize the effectiveness of reform implementation with limited budget resources.

Key words: program-target budgeting method, budget program, passport of the budget program, housing and communal services reform.